

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredno nedelje in praznika. — Inzerati do 30 petih vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3, večji inzerati petik vrst Din 4.— Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— Rokopisni se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Kaniževa ulica št. 6.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 26 — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kozmova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob hotelovoru 101
Poštna številka v Ljubljani št. 30.351

V vzhodni Afriki še vedno vre:

Ras Desta organiziral nov upor Abesincev

V središču Abesinije je zbral 15.000 mož in namerava pričeti neizprosno borbo proti okupatorjem — V kratkem pričakujejo odločilen spopad — Graziani osebno hoče ta upor zatreti v krvi — Desta že obsojen na smrt

RIM, 23. januarja. tr. Kakor poročajo iz Adis Abebe, bo v kratkem prišlo do nove bitke med italijanskimi okupacijskimi četami in zadnjimi ostanki abesinske vojske, ki se zbira pod vodstvom rasa Desta. V Abesiniji se mudeči posebni dopisnik florenškega lista »Nazione« Mario Bassi poročilo. Med drugim naglašajo, da so v srednji in južni Abesiniji v teku velike vojaške operacije, v katerih se Italija poslužuje svojih najmodernejših vojskih sredstev, zlasti letalstva, tankov in topništva. Izid te borbe bo pomenil zaključitev okupacijske vojne in končno vključitev Abesinije v italijanski imperij.

V hriboviti pokrajini med Sidamom in Baleom so se zbrali dobro oboroženi abesinski četniki ter nastopajo na črti med abesinskimi jeziri in reko Sebeli. Nepomirljivi abesinski plemenski

poglavariji so zbrali tu vse ostanke svojih vojščakov, med katerimi je tudi veliko število takih, ki so se sicer že slovesno poklonili marš. Grazianiju in obljubili pokorščino italijanskim oblastem. Sedaj so ponovno zagrabili za orožje, da s poslednjimi močmi branijo svobodo Abesinije. Razumljivo je, pravi italijanski novinar, da sedaj ne smejo računati več na milost ter da jih bo zadela neizprosna in zaslužena kazen za upornike, smrt na vešalih.

Vodstvo vojaških operacij proti tem upornikom bo prevzel osebno podkralj Graziani. V to svrhu je že pred par dnevi odpotoval iz Adis Abebe v Sidamo. Malo pred svojim odhodom je na svečani seji v bivšem dvorcu abesinskega cesarja izjavil zbranim abesinskim plemenskim poglavarjem: Rasa Desta lahko smatrate samo še za mrtvega moža. Hotel je tako svojo usodo

in sam si je zapisal svojo smrtno obsodbo.

Abesinske čete so pod vodstvom rasa Desta, zeta abesinskega cesarja. Pod njegovim poveljstvom so tudi poslednji ostanki bivše cesarske armade.

Guverner province Sidamo je zbral v zadnjem času močne čete in je dobil številna ojačenja iz drugih pokrajin, zlasti iz Eritrije in Somalijske, da bi mogel uspešno nastopiti proti upornikom. Iz Hararja je general Nasi s svojim štabom in močnimi oddelki krenil proti pokrajini Arussi. Ob reki Sebeli je razvrščena libijska divizija, ki ji poveljuje general Cubeddu.

Uporniške čete so razdeljene na več odsekov. Vzhodno od Margaretskega jezera so razvrščene čete rasa Desta, njegov podpoveljnik je dedžas Gabre Mariam, bivši poslanik v Parizu. Druga kolona operira v okolici Balea pod poveljstvom dedžasa Merida.

Po cenitvi italijanskih vojaških oblasti razpolaga rasa Desta skupno z okrog 3.500 možmi redne vojske, ki so zelo dobro opremljeni in tudi vojaško izvežbani in disciplinirani. Razen tega rasa Desta sproti mobilizira Abesince v pokrajinah, ki se jih je polastil. Priključujejo se mu tudi razkropljeni oddeli ki roparskih tolpe, ki so se pojavile po razbitju cesarske vojske. Skupno cene italijanski vojaški strokovnjaki čete rasa Desta na okrog 15.000 mož. V italijanskih krogih sumijo, da je rasa Desta dobil znatno finančno podporo in večjo zalogo orožja in municije iz inozemstva, po vsej verjetnosti preko angleške Kenije. V italijanskih krogih ne dvomijo, da bo tudi ta upor krvavo zadušjen, vendar pa dokazuje, da v Abesiniji še ne bo tako kmalu miru, ter da bo stalo še mnogo truda in žrtve, predno bo mogoče govoriti o popolni italijanski posesti abesinskega ozemlja.

Politični obzornik

K poglavju o dihu strupa

Mi se na strupe ne razumemo tako dobro, kakor naši politični prijatelji in tudi demokrati si ne upamo vzeti v zakup. Pač si pa upamo odkriti pravico izvajanja socialnih reform duhovnim očetom španske inkvizicije, ki, kolikor vemo iz zgodovine, ni bila nikakoli na roke svilenih ali volnenih rokavic, ko je obračunavala s svojimi idejnimi nasprotniki. To bi po našem skromnem mnenju zadostovalo za ugotovitev k poglavju o dihu strupa.

Namesto odgovora

Vse domače odmeve je »Slovenec« tudi danes posvetil našemu listu, za kar smo mu od srca hvaležni. Hvaležni mu pa nismo samo mi, temveč tudi naši naročniki in čitatelji. Z dokazi lahko »Slovenec« postrežemo. Odgovarjali mu zasukrat ne bomo na njegove domače odmeve, pisane res v duhu strpnosti in dostojnosti, ker tega žal ne moremo storiti, pač se mu pa zahvaljujemo, da nas njegova ovačuska žilica predlaga Kominterni v odklovanje z redom rdeče zvezde 1. razreda z lentjo. Bojimo se samo, da tako visokega odklovanja vendarle nismo vredni. Navzlic temu si bomo pa ta predlog zapomnili in ga bomo ob prvi ugodni priliki tudi primerno porabili.

Vojna ali mir

Profesor J. L. Hromadka piše v reviji »Prilomnost«: »Ako bi prezident dr. Edvard Beneš ne podajal od časa do časa javnih izjav o mednarodnih dogodkih, bi bilo naše ljudstvo redkokdaj poučeno, zakaj gre v današnji svetli borbi: bo-li jutri Evropa spremenjena v vojašnico, nastopajoče bataljone in bojšča, ali pa ostane naša zemlja trajno kraj, kjer bo človeštvo uživalo svoje pravice.«

„Apostolstvo

krščanske prosvete“

Pod blasfemičnim naslovom »Arma veritatis« (Orožje resnice) citamo v Škerbec-Sabothyjevem glasilu, ki izhaja v tiskarni Tiskovnega društva v Kranju (prvotno je bilo to Katoliško tiskovno društvo, zakaj so neki izpustili besedo »katoliško«?) tole vest: »V nedeljo se je vršil v Kranju tiskovni propagandni tečaj. Udeležili so se ga zastopniki iz vse dekanije. Dolžnost vsakega člana tiskovnega društva odbora je, da prične takoj z organiziranim delom: nemoralno in veri sovražno časopisje ven iz družin in na mesto zastupljene hrane daje svojim družinam zdrave katoliške duševne hrane in videli bomo kmalu lepše sadove svojega kulturnega dela na vseh poljih. Ne jekati, marveč pljuniti v roke in na delo vsi, ne samo kaka žena. Tu gre za apostolsko delo. Kristusovega evangelija, pri tem pa morajo nastopiti moški pred ženskami! Še enkrat: Katoličani so po vesti dolžni, da z vsimi močmi podpirajo in širijo katoliški tisk, ki je — prvo sredstvo za apostolstvo krščanske prosvete!«

Torej apostolstvo delo Kristusovega evangelija je agitacija in propaganda za časopisje in klevetajo svojega bližnjega, mu skušajo škodovati in ga uničiti. »V nedeljo se je vršil v Kranju tiskovni propagandni tečaj. Udeležili so se ga zastopniki iz vse dekanije. Dolžnost vsakega člana tiskovnega društva odbora je, da prične takoj z organiziranim delom: nemoralno in veri sovražno časopisje ven iz družin in na mesto zastupljene hrane daje svojim družinam zdrave katoliške duševne hrane in videli bomo kmalu lepše sadove svojega kulturnega dela na vseh poljih. Ne jekati, marveč pljuniti v roke in na delo vsi, ne samo kaka žena. Tu gre za apostolsko delo. Kristusovega evangelija, pri tem pa morajo nastopiti moški pred ženskami! Še enkrat: Katoličani so po vesti dolžni, da z vsimi močmi podpirajo in širijo katoliški tisk, ki je — prvo sredstvo za apostolstvo krščanske prosvete!«

Vodja, ki dvigne zastavo Jugoslavije

Zagrebaški »Jugoslovanski Glasnik« piše: »Predno se naše sile razvijajo v polnem razmahu, je treba, da v naših vrstah vstanemo vodja. Mi ga želimo, iščemo njega, ki naj bo odličje naše besede, moči, volje in idejnega pojmovanja. Mi ga ne želimo ustvarjati počasi po načelih literature in tehnike izkonstruirane ideologije, mi želimo, da on pride in nastopi skromno, toda v resnici velik in močan, da bomo lahko zaključili najmanjšemu častu: dovolj je!... Nam ni potreben samo praznoglavi kmit vodje — ta anahronizem prepuščamo drugim — ali nam je potreben kult ideje, ki bo skozni voditelja kot prvega borca nacionalistične akcije našla popoln izraz naše mladosti in vere v pošteno delo za blagor kralja in domovine. Nam, ki nismo zaznani od nalivnih pesmi o slavni prelosti, marveč vzgoreni z osebnim močjo spoznanja in v duhu samozastajevanja in nacionalnega idealizma novega jugoslovanskega, nam je torej potreben velik, čist ali mlač duh, ki bo ponel zastavo naprej za končano edino Veliko Jugoslavijo.«

Jutri važen govor Leona Bluma

Ženeva, 23. januarja. z. Francoski zunanji minister Delbos in državni podtajnik Viennot odpotujeta nočjo v Lyon, da prisostvujeta jutri velikemu govoru, ki ga bo imel tam ministrski predsednik Blum. Kakor zatrjujejo, bo dal Leon Blum zelo važne zunanje politične izjave. Navzočnost odgovornih mož francoske zunanje politike, naj dokaže, da vlada v tem pogledu v francoski vladi popolno soglasje.

Preprečen atentat na generala Franca

Lizbona, 23. januarja. z. Kakor poročajo v zvezi s preiskavo zaradi bombnih atentatov v Lizboni, so oblasti že pred dvema mesecema izsledile tri komuniste, ki so bili poslani preko Portugalske, da izvrše atentat na generala Franca. O tem je bil takoj obveščen general Franco, ki se mu je skupno s portugalskimi oblastmi posrečilo atentatorje prijeti. Bili so takoj brez sodnega postopka obsojeni. Tudi poslednji atentati v Lizboni so po mnenju portugalskih oblasti delo komunistov, ki bi hoteli izzvati nereda na Portugalskem.

Huda eksplozija v Tokiju

Tokio, 23. januarja. z. V pretekli noči je nastala huda eksplozija v severozahodnem delu mesta v tamošnjem vojaškem municijem skladišču. Pet oseb je bilo ubitih, tri pa hudo ranjene. Uvedena je preiskava, ker mislijo, da gre za čin sabotaže.

Poplave v Ameriki

London, 23. jan. AA. Iz Cincinnatija poročajo, da vladni meteorologi še napovedujejo, da bo poplava še narasla. V 12 državah je sedaj že 225.000 ljudi brez strehe. Škoda znaša 15 milijonov dolarjev. Mnogo prometnih zvez je uničenih. Oblasti so odredile, da se morajo zapreti vse trgovine, da se ne bi začelo splošno ropanje. Temnica v Kentuckiju je poplavljen. 2900 jetnikov stalno črpa vodo. V Aurori je voda uničila znana skladišča bencina. Več tisoč hektolitrov bencina se je razlilo po mestu in poplavelo dve tretjini mesta.

Epidemija hripe v Londonu

London, 22. jan. AA. Prejšnji teden je umrlo v Angliji, Walesu in Škotski zaradi hripe 1317 ljudi. Samo v Londonu je epidemija zahtevala 563 žrtev.

Belgijski poslanci v Valenciji

Na parlamentarna delegacija, ki jo vodi Huysmans, na vprašanje je Huysmans izjavil novinarjem, da je sedaj položaj po dobrem položaju 1. 1914. in da gre po njegovem mnenju za nepredelane priprave proti Franciji. L. 1914. se izvedel napad z severa.

Fašistična stranka na Madžarskem

Budimpešta, 23. jan. o. Tu so ustanovili novo politično stranko, ki si je postavila povsem fašistični program. Stranka je po svojem ustroju in načelih se najbolj podobna belgijskemu reksističnemu pokretu. Imenuje se »Mladí križarji«. Njena glavna naloga bo borba proti komunizmu in židom, ki jih bojo za vsako ceno izločili iz javnega življenja. V stranki se bo zbirala v glavnem krščanska mladina. Pravijo, da se bo borila tudi proti velpošeststvom in proti pretiranemu izkoriščanju ljudi po kapitalistični.

Na Madžarskem obsojen jugoslovanski državljani

Budimpešta, 23. januarja. g. Pred sodiščem v Kaposvaru se je moral danes zagovarjati jugoslovanski državljani Marko Stanić zaradi poskušnega umora. Stanić je pred desetimi leti streljal v Beogradu na policijskega uradnika Alfreda Grauerja. Bil je aretiran ter obsojen na 15 let težke ječe. Ko je bil že osem let v ječi, mu je uspelo pobegniti. Prišel je na Madžarsko, kjer je bil kasneje aretiran. Ker so se madžarske oblasti postavile na stališče, da gre za političen zločin, Staniću niso izročile jugoslovenskim sodiščem, marveč ga postavile pred madžarsko sodišče. Pri današnjem razpravi je bil Stanić spoznan za krivega in obsojen zaradi poskušnega umora na 7 let ječe. Ker pa je že v Jugoslaviji odsedel osem let, je sodišče smatralo, da je kazen že prestal, in je bil izpuščen.

Evropsko poslanstvo Italije in Nemčije

Berlin, 23. jan. Nemški poslanik v Rimu Hassel je imel v Kölnu na povabilo univerze in nemško-italijanskega kulturnega inštituta predavanje o »evropskem poslanstvu Nemčije in Italije«, ki je zbudilo veliko pozornost v diplomatskih krogih. V svojem predavanju je Hassel najprej postavil vprašanje, ali je Evropa sploh še realen pojem in ali je sploh še mogoče govoriti o kakršnekoli »evropskem« poslanstvu. Odgovoril je potrdilno, češ, da se samo zdi, da je Evropa izgubljena, pred propadom pa jo lahko rešijo samo tri naloge, ki se jih je treba takoj in z vso resnostjo lotiti. Razvijati mora se nadalje to, kar tvori evropsko bistvo, najti mora nove politične življenske oblike in odpraviti ključno o evropskem edinstvu. Hassel se je nato dotaknil nemškega in italijanskega položaja v Evropi. Obe državi sta v ostrju Evrope in se morata zato znebiti na eni strani osepajočih zmož vzhoda, na drugi strani pa zapadnega kapitalizma. V tem smislu sta Mussolini in Hitler misijonarji novih političnih in svetovnonazornih prepričanj. Nemčija in Italija niti niti vzhod niti zapad, temveč sredina, ki vzdržuje evropsko ravnotežje. Zgodovina dokazuje, da je italijansko in nemško poseganje na vzhod ali zapad pomenilo večje nevarnosti in da je zato najboljše ostati v sredi med obema, ker samo iz tega se lahko rodi koristno sodelovanje evropskega naroda.

Postani in ostani član Vodniške družbe!

Po sklenitvi večnega prijateljstva carinska unija z Bolgarijo

Korak za korakom do bratske združitve

V nedeljo 24. t. m. bo, kakor napovedujejo listi, v Beogradu podpisan pakt večnega prijateljstva med Jugoslavijo in Bolgarijo. Bolgarski ministrski predsednik dr. Georgij Kjuzevanov prispe v to svrhu v Beograd, kjer mu pripravljajo izredno svečan sprejem, kakor se to spodobi vzpripri tako pomembnega zgodovinskega dogodka, kakor je podpis trajne prijateljske pogodbe med obema slovanskima državama na Balkanu. Kakor je imela leta 1912. sklenjena balkanska zveza usoden upliv na razvoj dogodkov na Balkanu in prinesla njegovim narodom osvoboditev izpod petstoletnega osmanskega jarma, tako pomenja jugoslovensko-bolgarska pogodba o večnem prijateljstvu za cementiranje osvoboditve Jugoslovenov in Bolgarov ne samo izpod turškega, marveč tudi izpod avstrijsko-madžarskega jarma. Jugoslavija in Bolgarija,

združeni v bratski slogi in ljubezni, predstavljata državno zvezo 22 milijonov ljudi, torej moč 3 milijonov bajonetov. Ako uvažujemo moralne in telesne sposobnosti teh borcev, lahko smelo trdimo, da sta Bolgarija in Jugoslavija, uprti na take borbe, sila, ki ne bo več žoga v rokah mednarodne politike, marveč činitelj, s katerim bodo pred vsem morali resno računati nasprotniki.

S tem prijateljskim paktom sta si odprli vrata v boljše bodočnost. Stopiti bo treba sedaj čim preje še korak dalje. Prvi etapi mora slediti še druga. Druga etapa je carinska unija, ki je bila tik pred uresničenjem že pred četrstoletje! Vse ostalo bo nato sledilo po neizprosni zakonih narode in zgodovine samo po sebi, ako Bog da in sreča junaka!

Ruždi Aras pojde v Rim

Na sestanku s Ciano bo razpravljajal o pristopu Italije k dardanelski konvenciji

Rim, 23. jan. o. Turški zunanji minister dr. Ruždi Aras se bo po zasedanju sveta Društva narodov brzkone vrnil preko Rima v Turčijo. V Rimu naj bi se sestal z zunanjim ministrom Ciano, da se tako tudi formalno potrdi sporazum med Turčijo in Italijo, ki sedaj po svojih diplomatskih zastopnikih, čeprav sama ne sodeluje na ženevskem zasedanju, zelo podpira turške zahteve napram Franciji glede aleksandretskega sandžaka. V zvezi z italijansko-angelskim sredozemskim sporazumom se širijo tudi vesti, da bo Italija v doglednem času sklenila slične sporazume najprej s Turčijo, nato pa še s Grčijo in Jugoslavijo. Na tej osnovi bi bila Italija pripravljena pogajati se z vsemi sredozemskimi državami, ki se sicer sličejo s sredozemskim sporazumom, s katerim naj bi se končno uredil odnos političnega in gospodarskega značaja s Sredozemskim morju. Pogajanja o paktu

bi se sveda lahko pričela že po zaključku španske državljanske vojne.

Rim, 23. jan. AA. Havas poroča: Sestanek med turškim zunanjim ministrom Ruždi Arasom in italijanskim zunanjim ministrom grofom Ciano se bo vršil v nekem severnem italijanskem mestu. Sestanek se bo vršil čez tri ali štiri dni. Govorilo se bo o tem, da naj Italija pristopi k dardanelskemu sporazumu. Gre tudi zato, da Italija odstrani nekatera sumničenja proti Turčiji.

Rimski listi pišejo zelo ugodno o tem zbližanju med Turčijo in Italijo in pravijo, da je ta italijanska politika maščevanje za politiko Francije in Anglije v turški republiki. Spor med Francijo in Turčijo zaradi Aleksandrete so v Rimu zelo skrbno opazovali in menijo, da bo po sredozemskem sporazumu med Italijo in Anglijo prišlo sedaj do sklenitve splošnega sredozemskega pakta.

Kulturni boj v Nemčiji

Berlin, 23. jan. AA. Havas: Potovanje treh nemških kardinalov v Rim in bivanje številnih nemških škofov v Rimu se tukaj razlaga tako, da misli katoliška cerkev v Nemčiji do konca vztrajati v svoji borbi za svoje pravice proti narodnemu socializmu. Izve se, da so škofi na svoji konferenci v Fuki sestavili dve izjavi, ki morata biti predloženi na prižnici. Ena izjava podtrga pravico katoliške cerkve do vzgoje otrok, druga izjava pa zahteva za vse katolike v Nemčiji svobodo vesti. Poleg tega je nemški episkopat sestavil molitvico, ki jo morajo duhovniki moliti pri svetanih mašah in nedeljskih mašah:

Nebeški odrešenik, obračamo se k Tebi s svojo molitvijo, ker grozi nevarnost, da bodo oddaljili od Tebe otroke in, spravi- ti v nevarnost njihovo odrešenje. Ne do-

Borzna poročila.

Curik, 23. januarja. Beograd 10.—, Pariz 20.36.25, London 21.45, New York 436.75, Bruselj 73.58, Milan 22.96, Amsterdam 239.05, Berlin 175.55, Dunaj 78.70 — 81.40, Praga 16.24, Varšava 82.30, Budimpešta 8.55.

